

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет історії, політології та національної безпеки
Кафедра історії України та археології

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ НОВОГО ЧАСУ

підготовки бакалаврів

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальності 014 Середня освіта

**предметної спеціальності: 014.03 Середня освіта (Історія та
громадянська освіта)**

**освітньо-професійної програми Середня освіта. Історія та
громадянська освіта**

Луцьк – 2025

Силабус нормативного освітнього компонента «**Історія України нового часу**» підготовки бакалавра спеціальності А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) **освітньо-професійної програми** «Середня освіта. Історія та громадянська освіта»

Розробник:

Кінд-Войтюк Наталія Василівна, кандидат історичних наук, доцент

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми:

доц. **Карліна О. М.**

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри історії України та археології, протокол № 2 від 17 вересня 2025 року.

Завідувач кафедри:

проф. Ленартович О. Ю.

©Кінд-Войтюк Н. В., 2025

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна Рік навчання другий
Кількість годин/кредитів 240/8	Спеціальність: 014 Середня освіта Предметна спеціальність: 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) освітньо-професійної програми	Семестр третій / четвертий Лекції 34/38 год. Практичні (семінарські) 30/40 год.
ІНДЗ: є/є	Середня освіта. Історія та громадянська освіта Освітній ступінь: бакалавр	Самостійна робота 26/26 год. Консультації 8/8 год. Форма контролю: екзамен/екзамен
Мова навчання українська		

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна Рік навчання другий
Кількість годин/кредитів в 120/4	Спеціальність 014 Середня освіта Предметна спеціальність: 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) освітньо-професійної програми Середня освіта. Історія та громадянська освіта	Семестр третій/четвертий Лекції 6/8 год. Практичні (семінарські) 6/8 год.
ІНДЗ: немає/є	Освітній ступінь: бакалавр	Самостійна робота 80/82 год. Консультації 7/14 год. Форма контролю: екзамен/екзамен

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові: Кінд-Войтюк Наталія Василівна

Науковий ступінь: кандидат історичних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри історії України та археології

Контактна інформація: телефон (моб.) + 38 (066) 351 01 05

e-mail: [Кінд-Войтюк Наталія <Kind-Voytyuk.Nataliya@vnu.edu.ua>](mailto:Kind-Voytyuk.Nataliya@vnu.edu.ua)

Розклад занять: (за електронним розкладом)

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

Анотація

Освітній компонент «Історія України нового часу» належить до нормативних навчальних дисциплін освітньо-професійної програми «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта).

Предметом вивчення у IV семестрі є дослідження ключових подій, процесів і явищ, що характеризували розвиток Наддніпрянської та Західної України в кінці XVIII – на початку XX ст., а метою – формування у здобувачів вищої освіти комплексного уявлення про найважливіші питання історії Наддніпрянської і Західної України зазначеного періоду, звернувши увагу на зародження нових явищ в економічному житті українських земель, процес формування української ментальності, національних рухів, тенденції формування надбань української культури.

Програма ОК складається з двох модулів:

1. Імперська доба в історії України. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.;

2. Україна у другій половині XIX – на поч. XX ст. Імперська доба в історії України. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій в першій половині XIX ст.

У першому модулі здійснюється глибокий аналіз імперської доби в історії України, яка охоплює період кінця XVIII – першої половини XIX ст. Розглядаються процеси політичного та економічного розвитку українських земель під владою Російської та Австрійської імперій. Особлива увага приділяється вивченню соціально-економічних змін, початку національного відродження та формуванню перших опозиційних рухів. Важливим аспектом є також аналіз культурного розвитку українських земель та методології викладання відповідних тем у ЗЗСО.

У другому модулі зосереджено увагу на процесах, що відбувалися в Наддніпрянській та Західній Україні у другій половині XIX – на початку XX ст. Аналізуються ключові питання: аграрна політика, русифікація, розвиток українських політичних партій і національних рухів. Окремо розглядаються тенденції культурного розвитку як на підвладних Російській імперії територіях, так і на Західній Україні у складі Австро-Угорщини. На основі конкретних прикладів досліджується взаємозв'язок політичних та культурних процесів із формуванням української ідентичності.

Освітній компонент забезпечує цілісне бачення історії України нового часу, з акцентом на зв'язок між політичними, економічними та культурними явищами в умовах імперського впливу.

В результаті вивчення ОК здобувачі вищої освіти зможуть оволодіти відповідним термінологічним апаратом, вироблятимуть вміння аргументувати свої погляди, вести дискусію, виступати з повідомленнями і

рефератами, кваліфіковано ставити запитання, оволодіватимуть навичками самостійної роботи.

Пререквізити

Грунтовні знання, навички й уміння, здобуті під час навчання на першому курсі першого бакалаврського рівня вищої освіти з таких ОК: Давня та середньовічна історія України, Історія первісних спільнот та давніх цивілізацій Азії та Африки, Історія Античності.

Постреквізити

Знання, навички й уміння, отримані здобувачами вищої освіти у ході засвоєння ОК «Історія України нового часу», знадобляться в процесі вивчення ОК «Новітня історія України», під час проходження педагогічної практики, історико-краєзнавчої практики та написання курсової роботи з історії та методики її навчання.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета ОК:

- засвоєння здобувачами освіти фактографії, різних наукових трактувань та вироблення ґрунтовної власної точки зору з приводу класичної та сучасної історіографії наукової проблематики з української історії середини XVII – XVIII ст. у сфері політики, економіки, соціуму та культури, розвиток мотивації студентів до професійного вдосконалення в напрямі самостійного опрацювання нових історичних досліджень;
- стимулювання студентів до самостійного наукового пошуку; розвиток практичних вмінь і навичок формулювання та розв’язання наукових проблем з окресленого періоду; поглиблено вивчити найважливіші питання історії Наддніпрянської і Західної України кінця XVIII – початку XX ст., звернувши увагу на зародження нових явищ в економічному житті українських земель, процес формування української ментальності, національних рухів, тенденції формування надбань української культури.

Завдання вивчення ОК полягає в тому, щоб здобувачі освіти

оволоділи фактологічним матеріалом, на основі якого могли б розібратися у складних багатогранних процесах, що відбувалися в політичному, економічному і культурному житті Наддніпрянської і Західної України кінця XVIII – початку XX ст.

4. Компетентності. Програмні результати навчання. Soft skills.

За результатами вивчення курсу студенти повинні оволодіти наступними компетентностями:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та умовами організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси і технології в освітньому процесі.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральну, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності (ФК)

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою, формувати та розвивати їхні мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення; розвивати критичне мислення.

Предметні компетентності (ПК)

ПК1. Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.

ПК2. Знання новітніх досліджень в галузі історії.

ПК3. Знання категоріально-понятійного апарату історичної та громадянознавчих наук, здатність орієнтуватися в науковій періодизації історії, використовувати її як засіб пізнання історичного процесу.

ПК5. Здатність розуміти загальні та спеціальні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, чинники, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот.

ПК6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.

Результати навчання (РН)

РН3. *Називає та аналізує* методи цілепокладання, планування і проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їхніх освітніх потреб; *класифікує* форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

РН6. *Називає і пояснює* принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); технології здоров'язбереження під час освітнього

процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налаштування ефективної співпраці з учнями та їхніми батьками.

РН8. *Генерує* обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовою.

РН11. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

РН13. *Демонструє* знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній і громадській діяльності та ухвалення рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН1. *Демонструє* знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та суспільствознавчих дисциплін, *пояснює* і *характеризує* історичні процеси і події в їх порівнянні та взаємозв'язку.

ПРН2. *Знає та аналізує* сучасні наукові дослідження з проблем української і світової історії, суспільствознавчих дисциплін та *імплементує* знання в навчальну і практичну діяльність.

ПРН3. *Орієнтується* в історичному часі, застосовуючи періодизацію, *характеризує* суспільні явища в розвитку, вільно *оперує* спеціальною термінологією.

ПРН4. *Демонструє* інтегроване мислення, *пояснює* цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.

ПРН5. *Використовує* краєзнавчу складову курсу історії для активізації пізнавальної діяльності учнів, *розуміє й популяризує* історико-культурну спадщину України та світу.

ПРН7. *Знає* зміст шкільних курсів історії та громадянської освіти, *проектує та здійснює* навчальний процес, *обирає* оптимальні компетентнісно орієнтовані методики навчання, *уміє* оцінювати та

відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.

Денна форма навчання. IV семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Прак. т. (Семі н.)	Сам. роб.	Конс.	Форма роботи і контролю / кількість балів
Змістовий модуль 3. Імперська доба в історії України. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.						
Тема 1. XIX ст.: доба модернізації та національного відродження в Європі. «Українське XIX століття».	3	2		1		
Тема 2. Західноукраїнські землі під владою Австрійської монархії (кінець XVIII – 40 р. XIX ст.).	7	2	2	1	1	Р, Д /3
Тема 3. Українські землі під владою Російської імперії на межі XVIII-XIX ст.	6	2	2	1	1	Р, Д /3
Тема 4 Українські землі в системі міжнародних відносин. Українське козацтво після ліквідації Запорозької Січі.	5	2		1	1	
Тема 5. Соціально-економічний розвиток.	3		2			Р, Д /3

Тема 6. Початок українського національного відродження.	3	2		1		
Тема 7. Товариство галицьких греко-католицьких священників.	3		2	1		Р, Д /3
Тема 8 Масонство в Україні. Методика вивчення теми в ЗЗСО.	3		2	1		Р, Д /3
Тема 9 Декабристи та Україна.	3		2			Р, Д /3
Тема 10. Польське повстання 1830–1831 рр. і його наслідки для України.	3	2		1		
Тема 11. «Руська трійця».	3		2	1		Р, Д /3
Тема 12. Утворення та діяльність Кирило-Мефодіївського братства.	3		2	1		Р, Д /3
Тема 13. Європейська революція 1848–1849 рр. в західноукраїнських землях.	3	2		1		
Тема 14. Волинь наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.	4	2	2	1		Р, Д /3
Тема 15. Повсякденне життя та культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.	7	2	2	1	1	Р, Д /3
Самостійна робота (ІНДЗ)						5
Модульна контрольна робота №1						15
Семінари						30
Разом за змістовим модулем 1	55	18	20	13	4	50

Змістовий модуль 4. Україна у другій половині XIX - на поч. XX ст.						
Тема 16. Українське питання у контексті міжнародних відносин. Кримська (Східна) війна 1853–1856 рр. на українських землях	3	2				
Тема 17. Особливості соціально-економічного розвитку західноукраїнських земель. Селянська реформа в Австрійській імперії (1848). Кооперативний рух. Трудова еміграція.	4		2		1	Р, Д, ДБ /3
Тема 18. Ліквідація кріпацтва та реформи 1860-х –1870-х років.	5	2	2	1		Р, Д, Т /3
Тема 19. Особливості модернізації промисловості і сільського господарства українських земель у складі Російської імперії.	4		2	1	1	
Тема 20. Громадівський рух 1860-х – 1890-х рр. Київська громада. Хлопомани.	4	2	2	1		Р, Д, Т/3
Тема 21. Польське повстання 1863-1864 рр. та його наслідки для України.	2		2			Р, Д /3
Тема 22. Основні течії суспільно-політичного руху на західноукраїнських землях другої половини XIX ст.	3	2		1		

Тема 23. Культурно-освітнє товариство «Просвіта».	3	2		1		Р, Д, ДС /3
Тема 24. Валуєвський циркуляр і Емський указ.	3	2				
Тема 25. Наукове товариство імені Шевченка.	3		2	1		Р, Д /3
Тема 26. Польський, єврейський та кримськотатарський рухи в Україні. І.Гаспринський.	3		2	1		Р, Д, ДС /3
Тема 27. Народовська політика «нової ери». Розгортання руху народовців у 1880-х – 1890-х роках в Галичині, Закарпатті та Буковині.	3	2		1		
Тема 28. Українські промисловці – меценати.	3		2			Р, Д ДС /3
Тема 29. Політизація українського національного руху. Створення політичних партій.	3	2		1		
Тема 30. Події революції 1905-1907 рр в Наддніпрянській Україні та розгортання національно-культурних процесів. Методика вивчення теми в ЗЗСО.	3	2		1		
Тема 30. Волинь у другій	3		2	1		Р, Д /3

половині XIX - поч. XX ст.						
Тема 31. Українське представництво в російській Державній Думі та австрійських парламентських установах – Галицькому сеймі і Державній раді.	3	2				
Тема 32. Український національний рух і його опоненти в умовах пореволюційної (столипінської) реакції 1907–1914 рр. Товариство українських поступовців.	3		2	1		Р, Д, ДС /3
Тема 33. Культура та повсякденне життя України (друга пол. XIX - поч. XX ст.). Методика викладання проблеми в ЗЗСО.	4		2	1	1	Р, Д, Т/3
Модульна контрольна робота №2						15
Семінари						30
Самостійна робота (ІНДЗ)						5
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	57	20	20	13	4	50
Модульна контрольна робота						30
Семінари						60
ІНДЗ						10
Усього годин	112	38	40	26	8	100

Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Р – розповідь, Д – доповідь, ПКР – підсумкова контрольна робота, Е – есе, Б – бесіда, Т – тести.

Заочна форма навчання IV семестр

Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма контролю / Бали
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ. (Семін.)	Сам. роб.	Конс.	
Змістовий модуль 1. Імперська доба в історії України. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.						
Тема 1. XIX ст.: доба модернізації та національного відродження в Європі. «Українське XIX століття».	3			3		
Тема 2. Західноукраїнські землі під владою Австрійської монархії (кінець XVIII – 40 р. XIX ст.).	5	2		3	1	
Тема 3. Українські землі під владою Російської імперії на межі XVIII-XIX ст.	6	2		3	1	
Тема 4 Українські землі в системі міжнародних відносин. Українське козацтво після ліквідації Запорозької Січі.	3			3		
Тема 5. Соціально-економічний розвиток.	2			2		
Тема 6. Початок українського національного відродження.	3			3		
Тема 7. Товариство галицьких греко-католицьких священиків.	3			2	1	

Тема 8 Масонство в Україні.	3			3		
Тема 9 Декабристи та Україна.	3			3		
Тема 10. Польське повстання 1830–1831 рр. і його наслідки для України.	3			3		
Тема 11. «Руська трійця».	4		2	2		Р, Д /15
Тема 12. Утворення та діяльність Кирило-Мефодіївського братства.	4		2	2		Р, Д /15
Тема 13. Європейська революція 1848–1849 рр. в західноукраїнських землях.	3			3		
Тема 14. Волинь наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.	2			2		
Тема 15. Повсякденне життя та культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.	3			3		
Модульна контрольна робота №1						15
Семінари						30
Самостійна робота						5
Разом за змістовим модулем 1	51	4	4	40	3	50
Змістовий модуль 2. Україна у другій половині XIX - на поч. XX ст.						
Тема 16. Українське питання у контексті міжнародних відносин. Кримська (Східна) війна 1853–1856 рр. на українських землях	3			3		

Тема 17. Особливості соціально-економічного розвитку західноукраїнських земель. Селянська реформа в Австрійській імперії (1848). Кооперативний рух. Трудова еміграція.	2			2		
Тема 18. Ліквідація кріпацтва та реформи 1860-х –1870-х років.	4	2		2		
Тема 19. Особливості модернізації промисловості і сільського господарства українських земель у складі Російської імперії.	3			2	1	
Тема 20. Громадівський рух 1860-х – 1890-х рр. Київська громада. Хлопомани.	4		2	2		Р, Д , Т/15
Тема 21. Польське повстання 1863-1864 рр. та його наслідки для України.	2			2		
Тема 22. Основні течії суспільно-політичного руху на західноукраїнських землях другої половини ХІХ ст.	4	2		2		
Тема 23. Культурно-освітнє товариство «Просвіта».	2			2		
Тема 24. Валуєвський циркуляр і Емський указ.	2			2		

Тема 25. Наукове товариство імені Шевченка	3			3		
Тема 26. Польський, єврейський та кримськотатарський рухи в Україні. І.Гаспринський.	2			2		
Тема 27. Народовська політика «нової ери». Розгортання руху народовців у 1880-х – 1890-х роках в Галичині, Закарпатті та Буковині.	4			3	1	
Тема 28. Українські промисловці – меценати.	4		2	2		Р, Д ДС /15
Тема 29. Політизація українського національного руху. Створення політичних партій.	3			3		
Тема 30. Події революції 1905–1907 рр в Наддніпрянській Україні та розгортання національно-культурних процесів	2			2		
Тема 30. Волинь у другій половині XIX - поч. XX ст.	4			3	1	

Тема 31. Українське представництво в російській Державній Думі та австрійських парламентських установах – Галицькому сеймі і Державній раді.	3			3		
Тема 32. Український національний рух і його опоненти в умовах пореволюційної (столипінської) реакції 1907–1914 рр. Товариство українських поступовців.	3			3		
Тема 33. Культура та повсякденне життя України (друга пол. ХІХ - поч. ХХ ст.). Методика викладання проблеми в ЗЗСО.	3			2	1	Р, Д, Т/15
Тема 34. Історія України нового часу (наприкінці ХVІІІ – на поч. ХІХ ст.) у шкільному курсі історії	2					
Модульна контрольна робота №2						15
Семінари						30
Самостійна робота						5
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	54	4	4	42	4	50
Модульна контрольна робота						30

Семінари						60
ІНДЗ						10
Усього годин	105	8	8	82	7	100

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

IV семестр

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) – написання роботи на одну із вказаних тем на основі аналізу наукової літератури та документальних джерел.

Вимоги:

- а) титульна сторінка;
- б) план;
- в) вступ;
- г) виклад основного матеріалу відповідно до пунктів плану;
- д) висновки;
- е) список використаної літератури.

Обсяг ІНДЗ має складати 12–15 сторінок друкованого тексту.

Форма контролю – співбесіда

Тематика ІНДЗ (денна/заочна форма здобуття освіти).	Денна	Заочна
Змістовий модуль 1. Імперська доба в історії України. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.	1	
Тема 1. XIX ст.: доба модернізації та національного відродження в Європі. «Українське XIX століття».	1	3
Тема 2. Західноукраїнські землі під владою Австрійської монархії (кінець XVIII – 40 р. XIX ст.).	1	2
Тема 3. Українські землі під владою Російської імперії на межі XVIII–XIX ст.	1	3
Тема 4 Українські землі в системі міжнародних відносин.		2

Українське козацтво після ліквідації Запорозької Січі.		
Тема 5. Соціально-економічний розвиток.	1	3
Тема 6. Початок українського національного відродження.	1	2
Тема 7. Товариство галицьких греко-католицьких священиків.	1	3
Тема 8 Масонство в Україні.		2
Тема 9 Декабристи та Україна.	1	2
Тема 10. Польське повстання 1830–1831 рр. і його наслідки для України.	1	3
Тема 11. «Руська трійця».	1	2
Тема 12. Утворення та діяльність Кирило-Мефодіївського братства.	1	3
Тема 13. Європейська революція 1848–1849 рр. в західноукраїнських землях.	1	3
Тема 14. Волинь наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.	1	3
Тема 15. Повсякденне життя та культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.	1	2
Змістовий модуль 2. Україна у другій половині XIX – поч. XX ст.		
Тема 16. Українське питання у контексті міжнародних відносин. Кримська (Східна) війна 1853–1856 рр. на українських землях		3
Тема 17. Особливості соціально-економічного розвитку західноукраїнських земель. Селянська реформа в Австрійській імперії (1848). Кооперативний рух. Трудова еміграція.		3
Тема 18. Ліквідація кріпацтва та реформи 1860-х –1870-х років.	1	2

Тема 19. Особливості модернізації промисловості і сільського господарства українських земель у складі Російської імперії.	1	3
Тема 20. Громадівський рух 1860-х – 1890-х рр. Київська громада. Хлопомани.	1	2
Тема 21. Польське повстання 1863-1864 рр. та його наслідки для України.		3
Тема 22. Основні течії суспільно-політичного руху на західноукраїнських землях другої половини ХІХ ст.	1	2
Тема 23. Культурно-освітнє товариство «Просвіта».	1	3
Тема 24. Валуєвський циркуляр і Емський указ.		3
Тема 25. Наукове товариство імені Шевченка	1	3
Тема 26. Польський, єврейський та кримськотатарський рухи в Україні. І.Гаспринський.	1	2
Тема 27. Народовська політика «нової ери». Розгортання руху народовців у 1880-х – 1890-х роках в Галичині, Закарпатті та Буковині.	1	3
Тема 28. Українські промисловці – меценати.		3
Тема 29. Політизація українського національного руху. Створення політичних партій.	1	3
Тема 30. Події революції 1905-1907 рр в Наддніпрянській Україні та розгортання національно-культурних процесів	1	2
Тема 30. Волинь у другій половині ХІХ – поч. ХХ ст.	1	3
Тема 31. Українське представництво в російській Державній Думі та австрійських парламентських установах – Галицькому сеймі і Державній раді.		3
Тема 32. Український національний рух і його опоненти в умовах пореволюційної (століпінської) реакції 1907–	1	2

1914 рр. Товариство українських поступовців.		
Разом годин	26	82

IV. Політика оцінювання

Увесь навчальний процес повинен відбуватися на засадах чесності, справедливості, відповідальності за результати своєї роботи, довіри до усіх учасників дидактичного процесу, об'єктивності оцінювання, толерантності, соціальної та гендерної рівності.

Здобувач/ка освіти повинен/на систематично відвідувати лекції та практичні заняття з ОК, не запізнюватися, аби не переривати роботу викладача та свої колег, не симулювати поганий стан здоров'я під час проведення контрольних робіт.

Усі усні завдання належить складати у призначений викладачем час. Письмові завдання слід подати на перевірку у визначений викладачем час, оформивши відповідно до вимог, що ставляться до такого виду робіт.

Обов'язково потрібно дотримуватися засад академічної доброчесності: під час виконання завдань не можна привласнювати собі результати інтелектуальної діяльності інших осіб, при оформленні результатів своєї праці потрібно подавати покликання на розвідки, котрими послуговувалися у ході підготовки матеріалів, зазначити ресурси, якими користувалися; не можна підтасовувати факти, ілюстративний матеріал, бібліографічні відомості, не допускається користування шпаргалками під час виконання тестових завдань та письмових робіт.

Жодні форми порушення академічної доброчесності (недбайливе цитування, присвоєння чужих ідей чи робіт, плагіат, псевдоавторство, неповажне ставлення до учасників освітнього процесу тощо) недопустимі. У разі таких дій – адекватна реакція відповідно до [Кодексу академічної доброчесності](#).

Процес вивчення освітнього компонента здійснюється за умов дотримання здобувачами освіти та викладачем [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки від 30.10.2020 р.](#) URL: <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/Kodeks->

[akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf](https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025.-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B5-%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA.%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf).

В політиці оцінювання передбачені додаткові бали за наукову роботу (відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025.-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B5-%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA.%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf) від 26.06.2025 р., URL: <https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025.-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B5-%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA.%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>).

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних (семінарських) і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, виступи на практичних (семінарських) заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо.

Максимальна кількість балів за поточний контроль з ОК, де форма контролю екзамен, становить 70 балів, де форма контролю залік – 100 балів. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершальних етапах. Він проводиться у формі модульного контролю, семестрового заліку та екзамену, атестації.

Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить 30 балів.

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння

здобувачем освіти теоретичного матеріалу та практичних вмінь і навичок з окремого ОК за семестр. Складання екзамену обов'язкове та здійснюється під час екзаменаційної сесії відповідно до затвердженого розкладу.

У такому випадку підсумковий модульний контроль не враховується, а результати екзамену оцінюються за шкалою від 0 до 30 балів.

З ОК, де формою контролю є екзамен, протягом поточної роботи здобувач освіти має набрати не менше 35 балів (як допуск до складання іспиту). Для отримання допуску здобувач освіти має відпрацювати практичні роботи до дати іспиту під час основної сесії. Оцінки за відпрацьовані роботи викладач виставляє в електронний журнал успішності поруч або замість «н».

У випадку, якщо здобувач освіти отримав менше, ніж 35 балів, він не може бути допущеним до екзамену і повинен бути відрахований за академічну неуспішність. Під час складання екзамену здобувач може отримати від 0 до 30 балів. Підсумкову атестацію студента здійснює екзаменаційна комісія після завершення навчання на певному освітньому рівні з метою встановлення фактичної відповідності рівня підготовки вимогам освітньо-професійної програми.

Оцінювання роботи здобувача освіти на практичних заняттях здійснюється шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів становить 100, з яких на практичних заняттях здобувачі сумарно можуть набрати максимально 70 балів: 60 балів на семінарах, 10 балів – виконання ІНДЗ (10 б). Решту 30 балів можна отримати за виконання завдань двох модульних контрольних робіт. Пропущені заняття здобувач може відпрацювати шляхом проведення тематичної розмови з викладачем відповідно до графіку консультацій.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах (від 0 до 30) за результатами виконання екзаменаційних завдань.

Підсумкова семестрова оцінка з ОК, де формою контролю є іспит, виставляється без складання іспиту за результатами поточного і модульного

контролю (якщо такий передбачено силабусом ОК) у випадку, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом, і набрав при цьому не менше як 75 балів. Така оцінка виставляється в день проведення екзамену в присутності здобувача освіти.

Підсумкова семестрова оцінка у випадку складання іспиту визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок у балах. Отримана оцінка заноситься до електронного журналу успішності

Під час вивчення ОК передбачена можливість визнання отриманої здобувачем вищої освіти неформальної освіти як оцінку з окремих тем згідно з [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29.06.2022 р.](http://surl.li/daloo) URL: <http://surl.li/daloo>

V. Підсумковий контроль

Оцінювання відповідей здобувачів/здобувачок на семінарських заняттях у формі підготовки доповідей за темою заняття, доповнень до відповідей, участі в обговоренні, дискусії, дебатах; у формі написання підсумкових письмових робіт (контрольних і тестів) та завдань для самостійного опрацювання за змістовими модулями.

Питання для здійснення підсумкового контролю успішності навчання

IV семестр

1. Адміністративно-територіальний устрій України у складі Російської імперії.
2. Ліквідація Гетьманщини. Включення Правобережної України, Південної України та Криму до Російської імперії.
3. Західноукраїнські землі під владою Австрійської монархії (кінець XVIII – 40 pp. XIX ст.
4. Соціально-економічний розвиток західноукраїнських земель під

владою Австрійської монархії (кінець XVIII – 40 рр. XIX ст.)

5. Адміністративно-політичний устрій українських земель під владою Російської імперії на межі XVIII–XIX ст.
6. Україна в роки російсько-турецької війни 1806–1812 рр.
7. Ярмаркова торгівля в Україні у першій половині XIX ст.
8. Зародження українського цукроваріння.
9. Масонські організації в Україні у першій чверті XIX ст.
10. Перші декабристські організації.
11. Південне товариство, його ідеологія та практична діяльність.
12. Товариство об'єднаних слов'ян.
13. Повстання Чернігівського полку та розправа над декабристами.
14. Польсько-шляхетський політичний менталітет. Виникнення Польського патріотичного товариства, його ідеологія й тактика.
15. Уроки повстання 1830–1831 рр. На Правобережній Україні. Заходи царського уряду щодо «деполонізації» Правобережжя.
16. Провал «Союзу польського народу», наслідки і значення його діяльності.
17. Шимон Конарський: історичний портрет.
18. Польський національно-визвольний рух 1820-х років і декабристи України.
19. Теоретико-методологічні засади концепції українського національного відродження кінця XVIII – початку XIX ст.
20. Малоросійське товариство.
21. Мовно-фольклорні та етнологічні дослідження в Україні у першій половині XIX ст.
22. «Історія Русів» – перший національний політичний памфлет української суспільної думки нового часу.
23. Київська «козаччина».
24. «Похід селян у Таврію за волею».
25. Українська історіографія. Визначні українські історики першої

половини ХІХ ст.

26. М. Костомаров – історик і громадсько-політичний діяч.
27. «Руська трійця» – громадсько-культурне об'єднання на західноукраїнських землях.
28. Події революції 1848–1849 рр. на західноукраїнських землях. Головна Руська Рада.
29. Політико-правове та соціальне становище українців у складі Австрійської імперії.
30. Фольклорно-етнографічні та історичні дослідження в західноукраїнських землях першої половини ХІХ ст.
31. Розвиток сільського господарства на Наддніпрянській Україні у ХІХ ст.
32. Підготовка та проведення селянської реформи 1861 р. в Україні. Скасування кріпосного права.
33. Історичні передумови і причини формування українських політичних партій.
34. Українське питання в діяльності українських політичних партій кінця ХІХ – початку ХХ ст.
35. Історичний портрет Миколи Міхновського.
36. Професор С. Смаль-Стоцький у суспільно-політичному житті Буковини початку ХХ ст.
37. Українські політичні партії кінця ХІХ – початку ХХ століття.
38. Аграрна політика П. Столипіна та проведення її в Україні.
39. Кримська війна та Великі реформи 1860–1870-х рр. Особливості реформаторської політики російської імперської влади на території України.
40. Адміністративно-територіальний устрій та організація австрійської державної влади в українських регіонах у складі монархії Габсбургів.
41. Реформи «освіченого абсолютизму» в Габсбурзькій монархії. Українське австрофільство.
42. Українське представництво в австрійських державних (Державна рада) і крайових (Галицький і Буковинський сейми) парламентських установах.

43. Індустріалізація в підросійській Україні: економічний і соціальний аспекти.
44. Соціальні верстви в Галичині, на Буковині й Закарпатті. Економічне становище українських регіонів у складі Габсбурзької монархії (до 1848 р.).
45. Аграрне законодавство Марії Терезії та Йосифа II. Аграрна реформа 1848 р. Суспільна та наукова діяльність І. Могильницького.
46. Ю. Гуца-Венелін як історик.
47. Життя і творча спадщина М. Лучкая.
48. В. Довгович – яскравий представник закарпатоукраїнського культурного життя кінця XVIII – першої половини XIX ст.
49. Суспільно-політична діяльність Я. Головацького.
50. Етнічний склад населення Наддніпрянської України в XIX ст.
51. Опозиційна та революційна діяльність росіян на Україні: декабристи й народники. «Малоросійський патріотизм» росіян Наддніпрянщини.
52. «Українське питання» у політиці російського царизму та російській громадській думці.
53. Поляки в соціо-етнічних конфліктах на Україні: російсько-польський і польсько-український антагонізми в земельному питанні. Листопадове (1830 р.) і Січневе (1863 р.) повстання.
54. Польська культурно-інтелектуальна присутність на Правобережній Україні. Образ України («Руси») й українця («русина») у польській громадсько-політичній думці XIX ст.
55. Польське населення Галичини й Буковини: соціально-демографічна характеристика. Польський шляхетський маєток. Аристократичні роди.
56. Галичина в контексті загальнопольського національного питання. Спроби польсько-українського порозуміння.
57. Культурно-інтелектуальне життя поляків у Галичині й на Буковині.
58. Розселення євреїв у Російській імперії. Правове становище і демографічні процеси. Структура зайнятості єврейського населення.
59. Громадсько-політичне та культурне життя єврейського населення у

підросійській Україні. Антисемітизм.

60. Правове та економічне становище євреїв у монархії Габсбургів. Українсько-єврейські відносини.

61. Кримські татари. Кримськотатарське відродження XIX ст. І. Гаспринський – видатний кримськотатарський просвітник.

62. Харківські романтики. «Ідеологічна» функція літературної творчості І. Котляревського і Т. Шевченка.

63. Ідея слов'янської взаємності та «український месіанізм». «Руська трійця». Кирило-Мефодіївське товариство.

64. Утворення українських політичних партій в Галичині і Наддніпрянщині: порівняльна характеристика.

65. «Українське питання» в політиці австрійської влади. Вплив зовнішніх чинників на формування політики Відня щодо українців.

66. Народництво («народолюбство») як світоглядна основа українського руху в Російській імперії. Концептуалізація національної історії.

67. Політичні ідеї М. Драгоманова. «Культурницька» і «політична» течії в українському русі. Ідея національної єдності українців.

68. Національно-політичні орієнтації в українському суспільстві Галичини, Буковини й Закарпаття в середині й другій половині XIX ст.

69. Політизація українського руху на Наддніпрянській Україні на початку XX ст. Українська політична думка: між федеративністю і самостійністю.

70. Вплив революції 1905–1907 рр. на український рух. Українська громада в Державній думі.

71. Розгортання масового українського національного руху в Галичині на початку XX ст. Утвердження ідеї національної єдності та державного суверенітету України.

72. Університети в Україні (Харківський, Київський, Одеський, Львівський, Чернівецький): освітнє, наукове та соціальне призначення.

73. Світоглядні та культурно-мистецькі течії XIX ст. (Класицизм,

Романтизм, Реалізм). Традиція й «модерн».

74. Роль Церкви у формуванні основ новочасного українського суспільства.

75. Історія України ХІХ ст. у світлі європейського досвіду націотворення та сучасних концепцій «нації» і «націоналізму».

76. Біографія та меценатська діяльність Ф. Штейнгеля.

77. Луцьк та Волинь наприкінці ХVІІІ – у першій половині ХІХ ст.

78. Луцьк та Волинь у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст.

79. Наукова і громадська діяльність Д. Яворницького.

80. Оперна співачка Соломія Крушельницька.

81. Суспільно-політична діяльність В. Вишиваного.

82. Театральний феномен М. Заньковецької.

83. Устим Кармелюк, Лук'ян Кобилиця: народні месники чи розбійники?

84. Часопис «Киевская старина» у суспільно-політичному житті України кінця ХІХ – початку ХХ ст.

85. Ю. Федькович – культурно-освітній діяч національного відродження українців Буковини.

86. Наукова і громадська діяльність В. Антоновича.

87. Наукова і громадська діяльність М. Грушевського.

88. Діяльність національних і спортивно-фізкультурних організацій «Сокіл», «Січ», «Пласт».

89. Громадська діяльність Ю. Бачинського, І. Франка та М. Павлика.

90. Громадсько-політична діяльність М. Міхновського.

Форма проведення іспиту – усний.

VI. Шкала оцінювання

**Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів,
де формою**

Поточний контроль (мах - 70 балів)		Модульний контроль (мах - 30 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2		
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	МКР 1	МКР 2	
35 балів як сума балів	35 балів як сума балів	15	15	100

контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
0–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси (за останні 5 років; переважно підручники, посібники і под.; важливо подавати і видання самого викладача).

IV семестр

Основна література

Базова

1. Аркуша О., Кондратюк К., Мудрий М., Сухий О. Час народів. Історія України ХІХ століття: навчальний посібник / за заг. ред. М. Мудрого. Львів, 2016. 407 с.

2. Бакалець О. А. Історія України з найдавніших часів до початку ХХІ століття. Підручник. (Конспекти лекцій, персоналії, таблиці, документи, хронологія, тести, словник). Львів: «Магнолія-2006», 2024. 597 с .
3. Бойко О. Д. Історія України. Київ: Академія, 2023. 560 с.
4. Ваврух М., Гавалюк Р. Нариси з історії української культури: архітектура, образотворче мистецтво, музика, театр, кіно. Львів: Світ, 2018. 224 с.
5. Верига В. Нарис історії України. Львів: Світ, 1996. 447 с.
6. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної нації ХІХ–ХХ століття. Київ: Yakaboo Publishing, 2019. 656 с.
7. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. Київ: Портал, 2021. 432 с.
8. Добржанський О. Історія України (кінець ХVІІІ – перша половина ХІХ ст.): Практикум. Чернівці: Золоті литаври, 2018. 200 с.
9. Єсельчик С. Історія України: становлення модерної нації / за ред. М. Климчука; авториз. пер. з англ. А. Цимбал. Київ: Laurus, 2011. 376 с.
10. Історія України нового часу (кінець ХVІІІ – початок ХХ ст.): методичні рекомендації до семінарських занять / Уклад. Н. В. Кінд-Войтюк. Луцьк: Волинський університет ім. Лесі Українки, 2009. 96 с.
11. Комарніцький О. Б. Історія українсько-російських відносин (ХХ – початок ХХІ ст.): навч.- метод. посіб. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2024. 154 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/7991/Komarnitskyi-O.-Istoriiaukrainsko-rosiiskikh-vidnosyn-20-pochatok-21-st.pdf?sequence=3&isAllowed=y>
12. Комарніцький О.Б. Аграрна історія України: навч.-метод. посіб. / Вид. 2-ге, доп. і перероб. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 120 с. URL:

<http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/7645/KomarnitskyiO.V.-Ahrarna-istoriia-Ukrainy-2023.pdf?sequence=3&isAllowed=y>

13. Плохій С. Брама Європи: Історія України від скіфських воєн до незалежності / пер. з англ. Р. Ключка. Харків: КСД, 2016. 496 с.
14. Реснт О. Соціально-економічні та політичні трансформації в Україні (кінець XVIII – перші десятиліття XX століття). У 2-х кн. Кн. 1 / НАН України. Інститут історії України. К.: Інститут історії України, 2021. 846 с.
URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016318
15. Сарбей В. Національне відродження України. Київ: б.в., 1999. 335 с. (Серія: Україна крізь віки. Т. 9).
16. Терещенко Ю. Україна та Європа: нарис історії від найдавніших часів до початку XIX ст. Київ: Темпора, 2024. 892 с.
17. Шандра В., Аркуша О. Україна в XIX столітті: доба модернізації / Відп. ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. – Київ: Академперіодика, 2022. 706 с., 136 с. іл.(Україна. Нариси історії). URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0017093

Додаткова література

18. Бовуа Д. Трикутник Правобережжя: царат, шляхта і народ. 1793–1914 рр. / пер. з франц. З. Борисюк. Київ: ТОВ “Видавництво “Кліо”, 2020. 872 с.
19. Вендланд А.-В. Русофіли Галичини. Українські консерватори між Австрією та Росією, 1848-1915 / пер. з нім. Х. Назаркевич; наук. ред. М. Мудрий; Львівський національний університет ім. І. Франка. Львів: Літопис, 2015. 688 с.
20. Від мурів до бульварів : творення модерного міста в Україні : (кінець

- XVIII - початок XX ст.) / [Н. І. Бацак, О. Л. Вільшанська, Т. В. Водотика, В. С. Шандра та ін.; відп. ред. О. П. Реєнт]; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Інститут історії України НАН України, 2019. 607 с.
21. Гирич І. Українські інтелектуали і політична окремішність (середина XIX – початок XX ст.). К.: Український письменник, 2014. 496 с.
22. Історія Волині: видання друге, змінене і доповнене / наук. редактор, керівник автор. колективу М. М. Кучерепа ; авт. кол.: В. А. Білик, Г.В.Бондаренко, В. І. Бортніков, Н. В. Кінд-Войтюк та ін.; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк: Надстир'я, 2024. 672 с. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/26102>
23. Історія України нового часу (кінець XVIII – початок XX ст.): методичні рекомендації до семінарських занять / Уклад. Н. В. Кінд-Войтюк. Луцьк: Волинський університет ім. Лесі Українки, 2009. 96 с.
24. Кінд-Войтюк Н. В. Українські землі в умовах імперських трансформацій: політика модернізації, суспільні зміни та національна мобілізація (кінець XVIII — початок XX ст.). Актуальні питання у сучасній науці. 2025. № 8(38) С. 833-845. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-8\(38\)-833-845](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-8(38)-833-845)
25. Kind-Voitiuk N. Application of computer technologies in innovative educational activity of a teacher. International Journal of Computer Science and Network Security. 2022. Vol. 22. № 6. P. 771–777. http://ijcsns.org/07_book/html/202206/202206097.http://paper.ijcsns.org/07_book/202206/20220697.pdf
26. Кінд-Войтюк Н. В. Інноваційні методи і форми проведення семінарських занять при підготовці студентів зі спеціальності «Історія». Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка»). 2022. № 8 (13). С. 77–99. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-8\(13\)-78-89](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-8(13)-78-89)
27. Кінд-Войтюк Н. В. Масонство в Україні у XVIII – на початку XX ст. Вісник науки та освіти. 2024. № 8 (26). С. 1434-1448.

<http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/14614/14684> DOI:
[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-8\(26\)-1434-1448](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-8(26)-1434-1448)

28. Кінд-Войтюк Н., Талімончук Ю. Учитель віри й нації: Полієвкт Скрипник. Перспективи та інновації науки. (Серія «Педагогіка»). 2025: № 6(52). С. 516–527. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-6\(52\)-516-527](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-6(52)-516-527)
29. Кінд-Войтюк Н. Микола Куделя – культурно-освітній та громадський діяч Волині. Літопис Волині. Серія «Історія та археологія». Видавничий дім: «Гельветика», 2022. Число 26. С. 42–47. <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2022.26.03>
30. Кінд-Войтюк Н. В., Долінчук Б. В., Похила О. М. Микола Савич у контексті діяльності Кирило-Мефодіївського братства: маловідомі сторінки українського національного руху. Наука, освіта, технології: сучасні виклики та перспективи розвитку: зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. (Кременчук, 2 черв. 2025 р.): у 2 ч. Кременчук: ЦФЕНД, 2025. Ч. 1. 152 с. С. 54–58. <https://www.economics.in.ua/2025/06/02-01.html>
31. Кінд-Войтюк Н. В., Шокот М. В. Формування політичних поглядів Тараса Шевченка та їх вплив на суспільно-політичну думку України ХІХ–ХХ ст. Наука, освіта, технології: сучасні виклики та перспективи розвитку: зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. (Кременчук, 2 черв. 2025 р.): у 2 ч. Кременчук: ЦФЕНД, 2025. Ч. 1. 152 с. С. 59–64. <https://www.economics.in.ua/2025/06/02-01.html>
32. Кінд-Войтюк Н. В., Зінчук А. Р. Внесок Павла Чубинського в українське національне відродження другої половини ХІХ ст. Два роки війни: наслідки та перспективи : тези доповідей учасників Всеукраїнської онлайн-конференції (м. Київ, 15 травня 2024 р.) [Електронне наукове видання] / за заг. ред. Н. Алюшиної, Р. Панчишина. Київ : БФ «Науковці та освітяни для ЗСУ», 2024 352 с. С. 298–301. ISBN 9798329420128. DOI 10.5281/zenodo.12188432 <https://naukarmy.org.ua/zbirka-dva-roky-vijny-naslidky-ta-perspektyvy/>

33. Кінд-Войтюк Н. В. Український громадсько-політичний діяч, композитор, голова товариства «Просвіта»: Анатоль Вахнянин. Наукові інновації та передові технології. 2024. №11 (39). С. 1305–1312. <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/16427/16498>; DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-11\(39\)-1305-1312](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-11(39)-1305-1312)
34. Кінд-Войтюк Н. В. Українські землі в умовах імперських трансформацій: політика модернізації, суспільні зміни та національна мобілізація (кінець XVIII — початок XX ст.). Актуальні питання у сучасній науці. 2025. № 8(38) С. 833-845. DOI: <https://doi.org/10.52058/2786-6300->
35. Кінд-Войтюк Н. В. Інноваційні методи і форми проведення семінарських занять при підготовці студентів зі спеціальності «Історія». *Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка»)*. 2022. № 8 (13). С. 77–99. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-8\(13\)-78-89](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-8(13)-78-89)
36. Кінд-Войтюк Н. В. Український громадсько-політичний діяч, композитор, голова товариства «Просвіта»: Анатоль Вахнянин. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. №11 (39). С. 1305–1312. <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/16427/16498>; DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-11\(39\)-1305-1312](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-11(39)-1305-1312)
37. Уривалкін О. М. Довідник з історії України. Київ: Дакор, КНТ, 2009. 1008 с.
38. Хрестоматія з історії України / Упоряд. та автор коментарів О. М. Уривалкін. Київ: КНТ, 2007. 520 с.
39. Шандра В. С. Генерал-губернаторства в Україні: XIX – початок XX століття. Київ: Інститут історії України НАН України, 2005. 427 с.
40. Шейко В. М., Білоцерківський В.Я. Історія української культури: навч. посіб. 2-ге вид., виправл. Київ: Знання, 2010. 271 с.
41. Ясь О. Історик і стиль. Визначні постаті українського історіописання у світлі культурних епох (початок XIX – 80-ті роки XX ст.): У 2 ч. / відп. ред. В. А. Смолій; НАН України. Інститут історії України. Ч. 1. К.: Інститут історії України, 2014. 587 с.

Інтернет ресурси

1. Бібліотека Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://library.vnu.edu.ua/>)
2. Ейдос – альманах присвячений проблемам теорії історіографії, методології та історії історичної науки (www.resource.history.org.ua)
3. Інститут історії України НАН України (www.resource.history.org.ua)
4. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України (<http://www.ipiend.gov.ua>)
5. Інститут українознавства імені І.Крип'якевича НАН України (<http://www.inst-ukr.lviv.ua/>)
6. Інституційний репозитарій Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://evnuir.vnu.edu.ua/>)
7. Локальна історія (<https://localhistory.org.ua>)
8. Міжнародний комітет історичних наук (www.cish.org)
9. На скрижалях (<https://na-skryzhalyah.blogspot.com/>)
10. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (www.nbu.gov.ua)
11. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого (<https://nlu.org.ua/article.php?id=146>)
12. Національна історична бібліотека України (<https://nibu.kyiv.ua>)
13. Український інститут національної пам'яті (www.uinp.gov.ua)
14. Український історичний портал ([www. http://resource.history.org.ua](http://www.resource.history.org.ua))
15. Український історичний портал (<http://www.history.org.ua>)
16. Читиво – вільна бібліотека україномовної літератури - <https://chtyvo.org.ua>
17. ACLS History E-Books (США) (www.historyebooks.org)
18. Hartford Web Publishing (США) (www.hartford.hwp.com)

